

den Undervisning, der behøves for disse Sag, saaledes skulde man her have en Undervisning, der naturligvis væsentlig skulde omfatte Landbrugsforholdene. Nu sagde et andet æret Medlem for 9de Kreds (Zuel), at han ikke vilde have, at Skolerne skulde faae et videnskabeligt Præg. Ja, Gud hjælpe os allesammen, hvis der kunde være Tale om en videnskabelig Undervisning ude paa disse Skoler. Nei det, der kræves, er ganske simpelt — og det staar udtrykt i Paragrafen — at inden Bedkommende kommer ind paa disse Skoler, skal han have den fornødne Modenhed til at følge Sagundervisningen. Det ærede 6te Medlem fra Njøbenhavn (Bloug) udtalte sig meget varmt om dette Punkt og godtgjorde tilfulde efter min Mening, at denne Bestemmelse er fuldkommen tilstrækkelig. Der staar ikke, at Modenheden skal erhverves paa Højskolen, men medens det altid har været forstået, at man for at komme ind paa Sagstolen skal kunne saa meget, at man ikke skal lære at regne, skrive og læse paa denne Skole, men at man skal kunne følge Undervisningen der, saaledes er det blevet positivt udtrykt, at der kræves en vis Modenhed for at komme derind, medens det vistnok er rigtigt, som det ærede 6te Medlem udtalte, at man paa mange Følgehøjskoler begynder forfra med at lære Eleverne at skrive, regne og læse og at det ogsaa i disse Skoler til en vis Grad er nødvendigt. Det, man kræver her, er, at man skal kunne skrive og regne, inden man kommer ind paa disse Skoler, og at man skal kunne følge Sagundervisningen. Det forekommer mig ogsaa ganske nødvendigt at kræve det; men om man har lært det paa Følgehøjskolen eller andetsteds, er en ganske ligegyldig Sag. Det, der er Tale om, og alene kan være Tale om i disse Skoler, er at bibringe ganske elementære Kundskaber, som have en fagmæssig Bestaaenhed, som sætte Bedkommende i Stand til nogenlunde, mere end det nu ofte er Tilfældet, at gjøre sig det klart, hvorfor man handler paa en bestemt Maade; thi man kan sige saa meget, man vil, om Nødvendigheden af Praxis, som jeg tilfulde erkjender; saa er det dog for alle Landbrugere, store og smaa, ganske heldigt at faae saa megen Oplysning og Kundskab, at de ikke gaa rent i Blinde, og gjøre Arbeidet, fordi de altid have gjort det saaledes, men at de faae Begreb om, hvorfor de gjøre det netop paa den Maade, og hvad de skulle gjøre for at naae til et Maal. Det er altsaa det, der er Tale om at naae ved disse Skoler; men at tilstræbe en videnskabelig Undervisning kan der slet

ikke være Tale om for disse Elementærskolers Bedkommende. Jeg gad dog vide, hvorledes man skulde bære sig ad med at bibringe en Elev, der har gennemgaaet et Kursus paa Højskolen, en videnskabelig Uddannelse gennem en 6 Maaneders Sagstole. Det tror jeg ikke, at vi behøve at være bekymrede for, og det har aldrig været tilsigtet.

Forøvrigt kan man jo nærmere overveie, om det, som foreslaet her, er bedst, at Administrationen anerkjender disse Skoler. Det maa jeg nemlig bede de ærede Medlemmer lægge Mærke til, at en Mand ikke kan slaa op en saadan Bekjendtgørelse som: Nu opretter jeg en Skole, og nu faaer jeg Bidrag. Nei, det skal først undersøges, om Undervisningsplanen er, som den bør være, og om der er Grund til, at den i det Hele bør støttes; og Undervisningen skal følges af Administrationen. Det er altsaa Administrationens Sag at anerkjende Skolerne og at tildele dem Bidrag. Der staar ikke, at de skulle have Bidrag; der staar naturligvis kun, at man kan yde dem Bidrag, og det kan selvfølgelig først ske efter nøiere Undersøgelse. Naar man nærmere vil undersøge Bestemmelserne i Paragraferne, vil man finde, at der opstilles forskellige Modaliteter, saaledes at der skal et ikke saa ringe Elevantal og en ikke saa ringe Vægt for Skolen i det Hele til, inden den naar Maximumsbidraget, nemlig 3,000 Kr. De Herrer ville ogsaa se, at den Grændse for Tallet, der er sat for Understøttelsen, ingenlunde er draget vilkaarligt. Der staar 60,000 Kr., og huffer jeg ret, have vi 20, maaske 21 Amtsråds-kreds. Bestemmelsen er altsaa affattet saaledes, at der kan opstaa en af Administrationen anerkjendt Skole i hver Amtskreds, videre kan Administrationen ikke komme, med mindre der gives særskilte Bevillinger af Rigsdagen. Selvfølgelig er det ikke derfor givet, at enhver af disse 20 Skoler skal være placerede i hver sin Amtsråds-kreds; men man maa dog ønske en passende Fordeling af dem over hele Landet. Der ligger altsaa virkelig adskillige Tanter bag ved denne Paragraf, som kunne fortjene en nærmere Undersøgelse. Jeg har nu troet, at det Rigtigste vilde være, at Administrationen tog denne Sag i sine Hænder og tog Ansvar for den. Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Caspersen) var misforstået med, at jeg havde udeladt Bestemmelsen om, at det ved Finantsloven skulde vedtages, hvilke Skoler der skulde understøttes. Denne Bestemmelse kom ind i Folkethinget; og derefter skulde altsaa Rigsdagen votere. Ja eller Nei angaaende, hvorvidt Skolerne skulde have